

Frå Kari Brørvik
Yksendalsvegen 115
5728 Eidslandet
Orgnr. 979354614

Til Vaksdal kommune
Att: Næringsfondet
5722 Dalekvam

Yksendalen 29.9. 2023

Søknad om kr. 200.000 i tilskot til utvikling av gardsturisme

Grunneigar Kari Brørvik og samarbeidspartnar Stølsvegen Venelag søker med dette Vaksdal kommune om eit eingongstilskot på kr. 200.000 til byggjetrinn 2 av stiprosjektet i Yksendalen. Byggjetrinn 2 vil på ny gje brukande tilgang til mellom anna Nesheimsnipa (Blånipa); eit attraktivt og majestetisk turmål i Eksingedalen. Kostnadsoverslaget er 2,7 mill (justert for prisauke).

Det er viktig for gardsdrifta i Yksendalen å styrke og utvikle næringsgrunnlaget, både for dagens og morgondagens generasjonar. Gardsturisme her er i ferd med å verta eit attraktivt tilbod til besøkjande og vandrarar, og ei viktig attåttnæring til gardsdrifta. Kommunen har tidlegare gitt støtte til utvikling av gardsturisme i Yksendalen, og det er gledeleg at mykje av planane no er realisert.

Kort oppsummert:

- Elementa i gardsturismen her heng saman, og inngår i ein heilskap
- Stien mellom Yksendalen og Kvile var ferdig rehabilitert i 2022 (Byggjetrinn 1) Stølsvegen Venelag var prosjektansvarleg.
- Grunneigar har investert i prosjektet med eigne midlar, som ein naturleg del av prosjektet. Parkeringsplass med betalingssystem er opparbeid på garden, og utbetring av stien til Nesheimsnipa vil vera med å styrke denne innteninga
- Det er no realisert godt overnattingstilbod i Yksendalen ved at det gamle våningshuset «Karistova» er rehabilitert til god standard.
- Dei to stølshusa på Yksendalstølen er planlagt restaurert – også med tanke på tilrettelegging for overnatting/korttidsutleige
- Det gamle kokehuset på stølen er no gjenreist slik det opphåveleg var, og det er laga ein ny, stor utedo for besøkjande i tilslutning til dette. Denne skal vera open heile året for fotturistar som går turar i dette området. Dette bidreg også til å halda naturen og området her reint og attraktivt.
- Realisering av byggjetrinn 2, med reparasjon av dei fire mest turvande partia frå Kvile til Nesheimsnipa (Blånipa) er vesentleg for totalprosjektet
- Også restaurering av demningen over Skogalivatnet på veg til stølen vil gjera heile området meir tilgjengeleg for flotte turar både for folk i Eksingedalen, og for besøkjande. Demningen er eit kulturminne, bygt opp av torv og stein, og skal rehabiliterast på «gamlemåten»
- Desse prosjekta har viser at det er god gjennomføringskraft både frå grunneigar og venelaget si side.

Betydelege investeringar alt gjort

Det gamle våningshuset, «Karistova», var lenge i svært dårleg stand og til sist ikkje mogeleg å bu i. Huset er no tilbakeført til opphavelag arkitektur og sett i stand til dagens standard og fungerer som utleigehus. <https://www.airbnb.no/rooms/741825897299242555>

Frå Karistova vart lagt ut til leige i juni i år har det vore fullt belegg så godt som kvar dag fram til no i september, og det er også utleigd ei tid framover hausten. I mange tilfeller har me fått fleire førespurnader enn det har vore kapasitet til. Talet på turgåarar og besøkjande har auka vesentleg etter at stiarbeidet var gjennomført i 2022, og med Karistova i drift frå 2023. Det har vist seg å vera eit pluss at også kårhuset på gardsnr. 61, bruksnr. 8 kan inngå i utleigetilbodet når Karistova er fullbooka, slik som under sauesankinga no i år.

Total kostnad for byggjetrinn 1 av stien var nær 3, 2 mill. No står byggetrinn 2 for tur, og det går som nemnt frå Kvile til Nesheimsnipa. Strekinga er om lag 4 km, og det er fire korte trasear på i alt 300 meter som skal utbetrast. Arbeidet skal utførast av sherpaer frå Nepal slik som byggetrinn 1, og fagleg ansvarleg er Stibyggiaren AS v/Geirr Vetti. Stølsvegen Venelag er prosjektansvarleg. Prosjektplan er vedlagt søknaden.

Målet er å gjennomføre arbeidet sommaren 2024, under føresetnad av at prosjektet vert fullfinansiert. Oppstart var opphavelag planlagt 2022, men er av ulike grunnar blitt forseinka, noko som har fordyra prosjektet vesentleg.

Stølsvegen Venelag er tildelt 1 mill i spelemidlar også til denne delen, og har fått ei ny løyving frå Olav Thon-stiftinga. Momskompensasjonen inngår også som ein del av finansieringa, og venelaget har fleire søknader inne hos ulike instansar som me no ventar svar på. Fleire av desse har tidlegare gitt tilskot til byggetrinn 1. Kommunen har nyleg tildelt 45.000 i bygdeutviklingsmidlar til prosjektet.

Grunneigar og Stølsvegen Venelag har fleire samarbeidsprosjekt («prosjekt i prosjektet»), erfaringane frå dette samarbeidet er svært positive. Mellom anna har utarbeiding og kostnader ved omfattande skilting og merking vore felles. Det same gjeld den komande restaurering av demningen ved utløpet av Skogalivatnet der grunneigar er tildelt 40.000 kroner i SMIL-midlar. Stølsvegen Venelag skal utføre arbeidet og ta ein restdel av kostnadene med dette, då stien går over denne demningen.

Resultat av satsinga i Yksendalen hittil

Det er eit breitt spekter av resultat som har vist seg allereie, og dette vert også utvida når byggetrinn 2 og rehabilitering av stølsområdet vert realisert – og ferdig:

- Tal på vandrarar på dagstur, både lokale folk og tilreisande, har auka vesentleg det siste halvanna året
- Trappene og stien fører til mindre slitasje på naturen, både som buføreveg og som turveg
- Dei siste åra har det vorte færre utleigebustader (korttidsleige) i Eksingedalen, noko som har gjeve god etterspurnad etter Karistova.
- Dette utleigehuset har også gjort det mogeleg for ulike firma som arbeider i dalen, med til dømes fiberutbygging, å sleppa daglege lange arbeidsreiser for overnatting.
- Turaktivitet er sentralt og viktig for folk og folkehelse også i Eksingedalen, då avstandane til t.d. kommunale treningssenter og idrettshall er for lange til å kunne nyttast regelmessig
- Buføring av dyr føregår også i området rundt Nesheimsnipa. Utbetring av sti vil forenkle sankinga om hausten.

- Vaksdal Turlag har hatt guida turar til Nesheimsnipa/Blånipa, men har måtta stoppa dette då øvre delar av den gamle stien no der for dårleg og utrygg. Når prosjektet med byggjetrinn 2 er fullført, vil desse turane venteleg bli tekne opp att. Eksingedalen Idrettslag ynskjer også å forlenge det årlege motbakkeløpet «Gygrakjeften opp» heilt opp til Blånipa.
- Fleire får oppleva aktivt halde kulturlandskap, som resultat av m.a. beitedyr, og med rydding av kratt og småskog heilt inntil trappene.
- Som ein del av stiprosjektet er det også sett opp svært informative skilt, med illustrasjonar og bilete, og tekst på norsk og engelsk. Her vert historia til gardsdrifta i gamle dagar fortalt, i tillegg til informasjon om dagens drift.
- Inngangen til stien, Yksendalen gard, som vert driven som komplett og sjølvstendig gardsbruk, kan for tilreisande gje kunnskap om korleis ein fjellgard i dag vert driven.
- Ein attraktiv og tilgjengeleg sti i eit flott naturområde vil, også saman med overnattingstilbodet i Yksendalen og seinare på stølen, styrke omsetningsgrunnlaget for butikk i Eksingedalen.
- Innlandsfisket etter fjellaure i fjellvatn, men også i Ekso, er støtteaktivitetar som gjev tilreisande til Yksendalen eit pluss som gjev breidde i tilbodet.

Samarbeidet mellom Stølsvegen Venelag og grunneigaren har vore heilt nødvendig for å realisere heile stiprosjektet. Dette har vore ein vinn-vinn situasjon for utviklinga av garden Yksendal og samtidig å tilretteleggja betre sti for turgåarar frå Eksingedalen og for tilreisande

Eit kommunalt bidrag på kr. 200.000 vil vera svært viktig for å få på plass restfinansiering av byggjetrinn 2. Og realisering av dette byggjetrinnet vil også ha betydning for den satsinga som grunneigar er i gang med på sjølve stølen.

Denne søknaden går primært til Næringsfondet i kommunen. Om det ikkje er tilstrekkeleg med midlar her, vil vi be kommunen om å vurdere søknaden på meir generelt grunnlag.

Med helsing

Kari Brørvik

Stølsvegen Venelag v/Britt Eide

Orgnr. 979354614

Org. nr 819407592

Vedlegg:

- Prosjektplan byggjetrinn 2
- Uttale frå Eksingedalen Idrettslag